

Tillgänglighet och trygghet

Planeringen av Norra Djurgårdsstaden ska utgå ifrån stadens utemiljöprogram ”Stockholm – en stad för alla, riktlinjer för att skapa en tillgänglig och användbar utemiljö”.

Ett viktigt mål med planeringen i Hjorthagen är att förbättra sambanden mellan den planerade bebyggelsen och den befintliga bebyggelsen i Hjorthagen. Detta kan dels ske genom att skapa mer funktionella och attraktiva möjligheter att röra sig mellan Hjorthagsberget och det omgivande stadslandskapet,

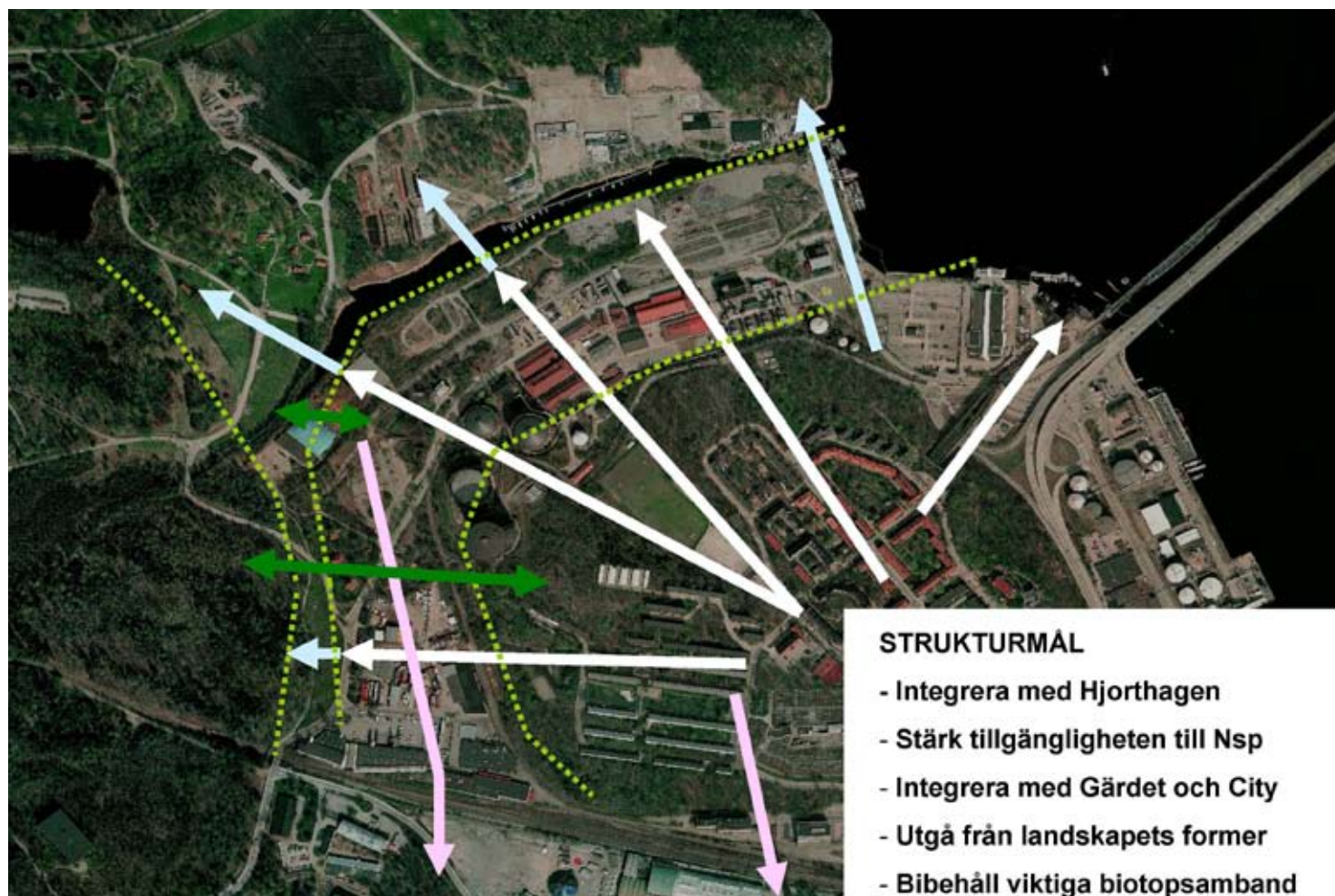
dels genom att bygga bostäder som sammanbinder Norra Djurgårdsstaden och den befintliga bebyggelsen. Denna bebyggelse skulle även bidra till att göra området mer levande och därigenom öka tryggheten.

Polismyndigheten i Stockholms län har tillsammans med forskare från KTH och Chalmers tagit fram en handbok i tryggt boende – ”Bo Tryggt 05”. Handboken lyfter fram fem faktorer som bör beaktas vid planering av nya stadsmiljöer;

- Överblickbarhet
- Orienterbarhet
- Befolkade stadsrum
- Entréer vid gata
- Tydlig tillhörighet

Dessa aspekter är vägledande i den pågående och kommande planeringen av Hjorthagen.

Inom ramen för planeringen av Hjorthagen har skumsliga integrationsanalyser genomförts för att studera hur de lokala sambanden mellan Hjorthagen och dess omgivningar fungerar i dagsläget samt hur dessa samband påverkas av den föreslagna bebyggelsen. På sidan till höger illustreras analyserna av den lokala integrationen samt gångavstånd till Norra Djurgården. Befintlig situation jämförs med samrådsförslaget till detaljplan från 2005 samt ett utredningsförslag från maj 2006, som i stort motsvarar föreliggande programförslag.

Planförslaget skapar möjligheter för ökad integration och tillgänglighet både inom Hjorthagen och mellan Hjorthagen och omgivningen.

Källa: SpaceScape.

LOKAL INTEGRATION: LOKALA VARDAGSFÖRFLYTTNINGAR (källa: SpaceScape)

Befintlig situation. Hjorthagen är en egen enklav.

Samrådsförslag 2005. Hjorthagen är fortfarande en enklav som inte hänger samman med Norra Djurgårdsstaden.

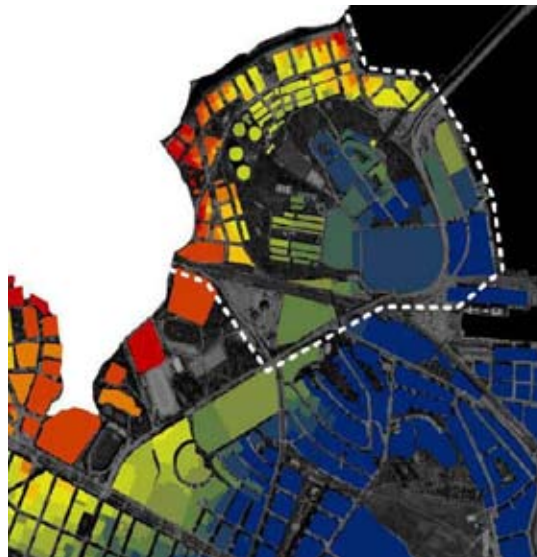

Utredningsförslag maj 2006. Hjorthagen och Norra Djurgårdsstaden hänger mycket mer samman, men är dock skilda från innerstadens vardagsrörelser.

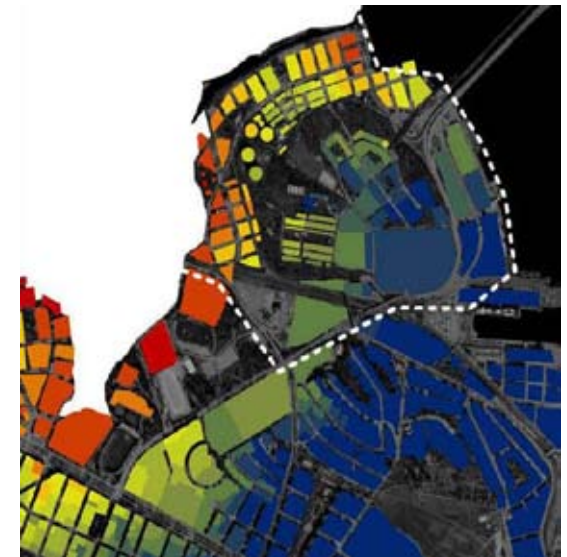
GÅNGAVSTÅND TILL NORRA DJURGÅRDEN (källa: SpaceScape)

Befintlig situation. Hjorthagen har mycket långt gångavstånd till Norra Djurgården.

Samrådsförslag 2005. Norra Djurgårdsstaden får nära gångavstånd till Norra Djurgården, Hjorthagen något bättre.

Utredningsförslag maj 2006. Norra Djurgårdsstaden får nära gångavstånd till Norra Djurgården, Hjorthagen något bättre.

Presentation av delområden

I syfte att ytterligare redogöra och åskådliggöra för Hjorthagens möjligheter har stadsdelen delats in i ett antal delområden. Områdesindelningen kan också ses som en indelning i kommande eller pågående utrednings- och planområden (dock ej i tidsordning), som var och en har specifika planeringsförutsättningar.

Programförslagets 13 delområden

1. Husarvikens inre del

Området omfattar fyra bebyggelsekvarter och ligger i de inre delarna av Husarvikens dalgång. Ytan har tidigare använts för kolupplag med kranbanor och omfattande ingrepp har skett i det ursprungliga landskapet genom dikning och utfyllnad.

Området planeras i huvudsak för bostadsbebyggelse med vissa komplement i bebyggelsens bottenvåning med bl a förskola och kommersiella lokaler. Bebyggelsen samlas kring ett offentligt rum – strandplatsen – samt kring den norra delen av parkstråket som rumsligt binder samman området med Storängskroken. Bebyggelsen omfattas av park som ingår i ett större parkstråk längs Husarviken med en gång- och cykelbro i anslutning till strandparken. En lekpark iordningställs strax väster om bebyggelsekvarteren.

Den generella byggnadshöjden för den planerade bebyggelsen är sex våningar plus en sjunde indragen takvåning. Mot Husarviken och Norra Djurgården förelås att bebyggelsen trappas ned till fem våningar samt en sjätte indragen takvåning.

Portvaktstugan med entrén till gasverksområdet, fem befintliga lönnar längs Gasverksvägen samt en del av kontorsparken kommer att bevaras och restaureras samt ges särskilda skyddsföreskrifter. De tre villorna med sina trädgårdar, i den sydöstra delen av området, ingår i Nationalstadsparken och kommer att ges särskilda skyddsföreskrifter utifrån deras kulturhistoriska värde.

De ekologiska och rekreativa värdena i området ska bevaras och vidareutvecklas så långt det är möjligt.

2. Storängskroken

I området vid Storängskroken och längs Hjorthagsbergets fot föreslås cirka åtta bebyggelsekvarter för i huvudsak bostadsändamål. Bebyggelsen samlas kring den södra delen av parkstråket samt kring ett torg där lokaler planeras i bottenvåningarna. Bebyggelsen i delområdets västra del uppförs till en höjd av fem till sju våningar, men kan i den östra delen i mötet med Hjorthagsberget uppföras något högre. I planeringen ingår att skapa bra funktionella och attraktiva stråk till och från Hjorthagen/Abessinien.

De ekologiska och rekreativa värdena i området ska bevaras och vidareutvecklas.

Illustration av den föreslagna strandplatsen i delområde 1 (Husarvikens inre del).

3. Ängsbotten

Zonen mellan Storängskroken och Värtabanan planeras för bebyggelse som kan utgöra avskärmning mot Värtabanan och Norra Länken, bl a för att minska eventuella störningar i form av buller och risker från transporter av farligt gods. Området kan t ex inrymma handel och kontor, kompletterat med bostäder i den omfattning förutsättningarna medger. Huruvida det finns förutsättningar för de befintliga verksamheterna att vara kvar i området kommer att utredas i den fortsatta processen.

I området ingår även planläggning för en ny bro över Värtabanan som ansluter till Storängsvägen och Erik Dahlbergsgatan/Lidingövägen.

4. Gasklockorna i stål

De två gasklockornas framtida användning ska utredas, t ex möjligheten att inrymma bostäder med inslag av publika verksamheter. Uppskattningsvis kan 200-400 bostäder inrymmas i klockorna. Klockornas säregna identitet avseende volym och arkitektoniska uttryck utgör viktiga utgångspunkter för den

nya användningen. Andra möjliga användningsområden är t ex kulturscen, amfiteater eller växthus.

5. Gasverksområdet

Områdets befintliga bebyggelse, som delvis är av stort kulturhistoriskt värde, föreslås omvandlas för att inrymma huvuddelen av områdets försörjning av offentlig och kommersiell service. Området kring de gamla gasklockorna, som är ritade av Ferdinand Boberg, föreslås inrymma skola, idrott, bibliotek, kulturlokaler, etc. De delar av området som ligger närmare Ropsten föreslås innehålla en större andel kommersiella lokaler för handel, kontor och småföretagande.

Inom området bedöms ny bebyggelse kunna komplettera den befintliga, men detta måste ske på den befintliga bebyggelsens villkor. Gasverksområdet föreslås även planeras och utformas så att området sammantaget blir ett attraktivt offentligt rum som även inbjuder boende och besökande till området.

I områdets östra delar bör fortsatta utredningar belysa möjligheterna att överbrygga de topografiska barriärerna för att åstadkomma bra, funktionella och attraktiva kopplingar till Rådjursstigen och Hjorthagen. Längs den befintliga bergsskärningen kan även lokaler som inte behöver så mycket dagsljus planeras in, t ex parkeringsanläggningar, idrottshallar etc.

6. Hjorthagens idrottsplats

Området används idag för idrotts- och rekreationsändamål vilket föreslås vidareutvecklas. Området är den del av stadsdelen som bedöms ha bäst förutsättningar att fysiskt binda samman den befintliga bostadsbebyggelsen i Hjorthagen med Norra Djurgårdsstaden. Området föreslås därför utvecklas för en fortsatt användning för idrotts- och rekreationsändamål men som därutöver kompletteras med nya förbindelser i form av gång- och cykelvägar och mindre gator. Området föreslås binda samman nya skolor och publika verksamheter i Norra Djurgårdsstaden med befintlig skola och tunnelbaneentré vid Hjorthagen.

I de fortsatta studierna bör möjligheterna till kompletterande bostadsbebyggelse utredas.

7. Husarvikens södra strand

Området planeras för i huvudsak bostadsbebyggelse som tar stöd i den genomgående huvudgatan som skiljer den nya bebyggelsen från gasverksområdet.

Längs den genomgående gatan planeras för lokaler i bottenvåningarna som en del i områdets serviceutbud. Området kan komma att inrymma en hållplats för bussar och eventuell stadsspårvagn.

8. Hamnen vid Lilla Värtan

Vid gasverksområdets möte med Lilla Värtan förelås en marina och småbåtshamn med tillhörande verksamheter. Vid hamnen planeras även för bostadsbebyggelse. Så som hamnen är illustrerad i dagsläget förutsätter den att en

del av vattenområdet fylls ut. Möjligheterna till detta ska utredas vidare i den kommande planprocessen.

9. Ropsten

Området planeras både för bostäder och kommersiella lokaler som ansluter till Ropsten som bytespunkt. De kommersiella lokalerna kommer även att fungera som avskärmning mot buller från tunnelbanan och Lidingöbron.

Området kommer att få en egen karaktär och identitet i och med dess läge vid Lilla Värtans vatten, vilket även påverkar områdets exploateringsgrad. Vid nuvarande kolkajen anläggs en marina och småbåtshamn runt vilka relaterade aktiviteter kan samlas.

Illustration föreslagen bebyggelse längs Husarvikens södra strand.

10. Kvarteret Elektriciteten – ställverket

På lång sikt finns det förutsättningar för området att utvecklas till en blandad bebyggelse med i huvudsak bostäder. Detta förutsätter att det befintliga ställverket avvecklas och omlokaliseras till annan plats. Det finns inget beslut i denna fråga i dagsläget.

Det centrala läget i Hjorthagen ger möjlighet att vitalisera området samtidigt som miljöförbättringar uppnås genom att både ställverket och kraftledningen omlokaliseras. Den östra delen av fastigheten föreslås innehålla kontor eller motsvarande typ av verksamhet som även kan fungera som avskärmning mot buller från Fortums verksamhet och den planerade Norra Länken.

I den framtida planeringen av området ska omkringliggande bebyggelse av stort kulturvärde beaktas.

11. Kvarteret Starkströmmen

Området bedöms på sikt kunna omvandlas och utvecklas för i huvudsak kontorsändamål.

12. Kompletteringsbebyggelse i Hjorthagen

Det finns behov av att förbättra sambanden mellan den planerade bebyggelsen och den befintliga bebyggelsen i Hjorthagen. Detta kan dels ske genom att skapa mer funktionella och attraktiva möjligheter att röra sig mellan Hjorthagsberget och det omgivande stadslandskapet, dels genom att bygga bostäder som sammanbinder Norra Djurgårdsstaden och den befintliga bebyggelsen.

Denna bebyggelse skulle även kunna bidra till att göra området mer levande och därigenom öka tryggheten.

En eventuell kompletteringsbebyggelse i området mellan Norra Djurgårdsstaden och den befintliga bebyggelsen i Hjorthagen behöver utredas och analyseras närmare. Detta bör göras i dialog med boende och verksamma i Hjorthagen.

13. Storängsbotten

Idag är området vid Storängsbotten avröjt efter en tidigare mässbyggnad och reserverat som ett utbyggnadsområde för Idrottsparkens anläggningar. Idrottsparken ingår i Nationalstadsparken och omfattar området mellan Lill Jans skogen, Värtabanans järnväg, Valhallavägen och Lidingövägen.

Samtidigt som nya anläggningar kan kompletteras med inom området, kan Idrottsparkens funktion som ekologisk spridningszon förstärkas och bullerskydd anordnas mot Värtabanans samt den utbyggda Norra Länken som annars skulle öka bullerstörningarna i denna del av Idrottsparken. Inom området bör även möjlighet ges att samordna parkering och annan service för Idrottsparken. Områden kan också ha en funktion för att förstärka sambanden med Hjorthagen.

Ett program har tagits fram för Storängsbottens framtida utveckling. I programmet föreslås att en multiarena för fotbollsevenemang och andra aktiviteter anläggs inom det aktuella utbyggnadsområdet.

Illustration föreslagen bebyggelse vid hamnen vid Lilla Värtan.

Strategisk hållbarhetsbedömning

Bakgrund och metod

En viktig del av fysisk planering är att i förväg försöka bedöma vilka konsekvenser ett planförslag medför, detta för att förbättra beslutsunderlaget och besluten angående den långsiktiga markanvändningen.

Utöver den formella miljökonsekvensbeskrivningen av det fördjupade programmet, är det relevant att göra en kvalitativ utvärdering av olika alternativ, där såväl sociala, ekonomiska, fysiskt-rumsliga som ekologiska/miljömässiga aspekter belyses – en så kallad strategisk hållbarhetsbedömning.

Hållbarhetsbedömningen av detta fördjupade program innebär att programförslaget och nollalternativet diskuteras och värderas i förhållande till de mål som tagits fram inom ramen för programarbetet. Bedömningen syftar till att klargöra i vilken mån alternativen uppfyller de formulerade målen.

I detta skede är målen formulerade på en övergripande nivå, tanken är att dessa i den fortsatta processen ska brytas ned till mer konkreta mål för de enskilda detaljplanerna och att indikatorer ska identifieras för respektive mål för att möjliggöra uppföljning av målen.

Hållbarhetsbedömningen sammanfattas i en kvalitativ bedömning av program- respektive nollalternativets måluppfyllelse, enligt följande:

- Alternativet kommer att bidra till att nå målet
- Alternativet varken bidrar till att uppfylla målet eller motverkar målet (situationen blir oförändrad i relation till dagens situation)
- Alternativet kommer inte att bidra till att nå målet

På följande sidor redovisas hållbarhetsbedömningen dels i tabellform med tillhörande motivering, dels i s k värderosor som tydligt illustrerar alternativen ur ett hållbarhetsperspektiv.

Beskrivning av nollalternativet

Ett nollalternativ är ett referensalternativ som beskriver vad som kan tänkas ske om programförslaget inte genomförs. Syftet är att tydliggöra skillnaderna gentemot programförslaget. Det är inte ett ”genomförandealternativ” i den bemärkelsen att det behöver vara en önskvärd utveckling.

Nollalternativet antas generellt innebära att området behåller sin nuvarande karaktär inom befintliga Hjorthagen, Gasverksområdet, Storängskroken och Storängsbotten. Stora delar av områdena kommer således fortsättningsvis att sakna detaljplan.

Med hänsyn till gällande lagstiftning, förekomsten av markföroreningar och mot att det inte är möjligt att erhålla permanent bygglov för större ny byggnad utan detaljplan, antas att endast verksamheter av ”icke störande” karaktär (lättare småindustri, upplag, hantverk etc.) och byggnader såsom tillfälliga mindre baracker, bodar m m kan etableras inom området genom tillfälliga arrendeavtal och bygglov. Gasverksområdet och Storängskroken kommer likasom idag till stora delar sakna vegetation och vara avstängt för allmänheten. Inga åtgärder antas heller ske för att ge området ett mer ordnat utseende eller för att säkerställa att allmänheten har tillträde till området under mer trygga och säkra former.

Nollalternativet innebär vidare att Fortum kommer att fortsätta bedriva sin gasproduktion i norra delen av gasverksområdet. Då Fortum endast använder en mindre del av byggnaderna i området (förråd, lager och kontor) antas att resterande byggnader antingen står tomma eller hyrs ut till andra företag. Eventuella tillkommande verksamheter inom området förutsätts vara av sådan karaktär att de ryms inom spaltgasverkets restriktioner och skyddskrav.

Användningen av de kulturhistoriskt värdefulla gasklockorna är oklar, troligt är att byggnaderna till viss del kvarstår som outnyttjade. Utan kontinuerligt underhåll antas att viss kulturintressant bebyggelse inom gasverksområdet förfaller.

Inom befintliga Hjorthagen antas att dagens situation består, ingen tillkommande bebyggelse eller utökad samhällsservice planeras. Ställverket kommer att finnas kvar i området.

I övrigt antas att Norra länken har byggts och tagits i drift.

Målkonflikter och målsamverkan

Hållbarhetsbedömningen uppmärksammar det faktum att det ofta råder konflikter eller samverkan mellan olika sektorsintressen i samhället. På samma sätt finns det målkonflikter och målsamverkan mellan vissa intressen och mål som berörs i detta fördjupade program.

Att i samhällsplaneringen försöka belysa såväl fysiska, sociala, ekonomiska som ekologiska/miljömässiga aspekter och konsekvenser är ett sätt att försöka lyfta fram och synliggöra den komplexa helhet som olika planering innebär. Hållbarhetsbedömningen av programförslaget och nollalternativet visar att det inte finns några entydiga svar, utan bygger främst på ett resonemang kring de olika alternativens för- och nackdelar kopplat till de formulerade målen.

Tabellen till höger sammanfattar en analys av målkonflikter och målsamverkan mellan de olika målen.

Under planeringsprocessen är det viktigt att diskutera målkonflikterna, eventuella avvägningar dem emellan och hur de bör hanteras i den fortsatta planprocessen.

	Service	Trygg boendemiljö	God integration	Park- och grönområden	Begränsa klimatpåverkan	Åtgärda förorenade områden	Hälsosam boendemiljö	Biologisk mångfald	Återanvända marken	Effektivt använda marken	Tillvarata centralt läge	Företagarklimat	Tillgänglig och varierad bebyggelse	Kulturhistoriska värden	Stads- och landskapsbild	Kollektivtrafik och GC-stråk
Service		+	+		+		+				+	+	+			+
Trygg boendemiljö	+		+	+						+		+	+			+
God integration	+	+		-							+		+		-	+
Park- och grönområden		+	+		+	+	+	+	+	-	-		+			
Begränsa klimatpåverkan	+			+			+			+	+					+
Åtgärda förorenade områden				+			+	+	+		+					
Hälsosam boendemiljö	+			+	+	+				-	-					+
Biologisk mångfald				+		+			-	-	-					
Återanvända marken				+		+		-		+	+	+	+	+	-	+
Effektivt använda marken		+		-	+		-	-	+		+	+		-	-	+
Tillvarata centralt läge	+		+	-	+	+	-	-	+	+		+	+		-	+
Företagarklimat	+	+							+	+	+		+			+
Tillgänglig och varierad bebyggelse	+	+	+	+					+		+	+		+		+
Kulturhistoriska värden									+	-			+		+	
Stads- och landskapsbild			-						-	-	-			+		
Kollektivtrafik och GC-stråk	+	+	+		+		+		+	+	+	+	+			

+ Målsamverkan
- Målkonflikt

	Mål	Alternativ		Motivering
		Program-förslag	Noll-alternativ	
Sociala	God tillgång till offentlig och kommersiell service			Programförslaget medför en ökad befolkningsmängd som skapar goda förutsättningar för en väl fungerande service för alla boende i Hjorthagen. Nollalternativet innebär att den negativa utvecklingen för serviceutbudet i Hjorthagen troligtvis kommer att fortsätta.
	En trygg boendemiljö för såväl vuxna som barn			Den i programförslaget täta staden med en blandning av bostäder, arbetsplatser och service medför en ökad trygghet då den skapar förutsättningar för både dag- och nattbefolkning. Den föreslagna kompletteringsbebyggelsen i Hjorthagen där bl a stråken mellan Norra Djurgårdsstaden och den befintliga bebyggelsen bebyggs, kommer ytterligare öka tryggheten. Med nollalternativet kommer situationen troligtvis bli oförändrad jämfört med nuläget, d v s många inhägnader och höga staket samt få vägvalsmöjligheter för fotgängare och cyklister genom vissa delar av stadsdelen, vilket bidrar till en otrygg miljö.
	En god integration mellan befintligt och nytt i Hjorthagen samt dess omgivning			I programförslaget föreslås bebyggelsestråk mellan Norra Djurgårdsstaden och de befintliga bostäderna, vilket skulle förbättra sambanden och integrationen inom stadsdelen. Programförslaget innehåller en ny vägbro över Värtabanan som ansluter till Storängsvägen och Gasverksvägen. Två nya gång- och cykelbroar planeras över Husarviken och det finns även en ambition att anlägga en ny GC-bro över Värtabanan som förbättrar förbindelsen med innerstaden. I nollalternativet kommer de dåliga gång- och cykelförbindelserna till Hjorthagens omgivning att bestå.
	Närhet till park- och grönområden samt goda rekreationsmöjligheter			Programförslaget innehåller parker och offentliga platser som tillgodoser närbehovet av friytor och rekreationsmöjligheter för både boende, verksamma och besökare. Därutöver erbjuder Hjorthagsberget och Norra Djurgårdens naturområden unika rekreationsmöjligheter. I nollalternativet innebär instängningen av bl a gasverksområdet och idrottsplatsen att barriärerna mellan Hjorthagen och närliggande rekreationsområden består.

Alternativet kommer att bidra till att nå målet

Alternativet varken bidrar till att uppfylla målet eller motverkar målet (situationen blir oförändrad i relation till dagens situation)

Alternativet kommer inte att bidra till att nå målet

	Mål	Alternativ		Motivering
		Program-förslag	Noll-alternativ	
Ekologiska och miljömässiga	Begränsa klimatpåverkan			Programförslaget ger goda förutsättningar för effektiva energi- och transportsystem såsom kollektivtrafik, gång- och cykelförbindelser och fjärrvärmenät. Området ligger även nära till city och har god tillgänglighet vilket kan bidra till att utsläpp och bilberoendet minskar. Nollalternativet kan innebära att befintliga fossilbränsleanvändande och transportkrävande verksamheter finns kvar i området. Dessa verksamheter bidrar till utsläpp av växthusgaser såväl lokalt som regionalt.
	Åtgärda förorenade områden			Programförslaget innebär att ett område som idag ger upphov till oacceptabla miljöeffekter och som innebär ett framtida hot för människors hälsa och miljö, åtgärdas avseende föroreningsbelastning. Området ligger centralt och kommer efter saneringen nyttjas som resurs för nya bostäder och arbetsplatser. Nollalternativet innebär en fortsatt risk för spridning av föroreningar och det går inte att utesluta fortsatta miljö- och hälsorisker i området.
	En hälsosam boendemiljö			Luftkvalitet: Programförslaget innebär att andelen fordonsrörelser ökar lokalt i området men att genomfartstrafiken minskar kraftigt. Programområdet bedöms få god kollektivtrafik och gång- och cykelförbindelser samt ligger nära city. Detta kan bidra till att minska bilberoendet och utsläppen. Miljökvalitetsnormen för partiklar bedöms kunna klaras inom hela programområdet. Nollalternativet kan innebära att befintliga fossilbränsleanvändande och transportkrävande verksamheter finns kvar alternativt att nya verksamheter etableras i området. Andelen genomfartstrafik minskar efter att Norra Länken tagits i drift. Buller: Programförslaget innebär inte att befintliga bostäder i Hjorthagen utsätts för ökade bullernivåer. De nya bostäderna bedöms klara de nationella riktvärdena med avstegsfall. Bullerskyddsskärmar begränsar bullerspridning från Fiskartorpsvägen och Norra Länken. Programförslaget medför en större trafikalstring jämfört med nollalternativet. Nollalternativet kan medföra att antalet tunga transporter i området ökar, dock bedöms dessa inte komma att påverka befintliga nivåer inom programområdet märkbart.
	Värna och utveckla biologisk mångfald			Programförslaget medger att områden med död ved kan bevaras och att industrimark, som idag saknar vegetation, nyplanteras och förstärks. Därutöver kommer ekar att friställas i området kring Hjorthagsberget. Den föreslagna kompletteringsbebyggelsen i Hjorthagen samt bebyggelsen i Storängsbotten kan dock innebära att ädellövträdsmiljöer av högt värde försvinner eller delvis fragmenteras. Med rätt anpassningar och förstärkningsåtgärder bedöms dock de negativa konsekvenserna kunna begränsas. Nollalternativet innebär ett mindre intrång i område med äldre ädellövträd. Andelen naturmark som tas i anspråk är mycket liten, dock medges ingen förstärkning av naturmarken inom programområdet. Nollalternativet innebär en fortsatt igenväxning av ekmiljöer.

	Mål	Alternativ		Motivering
		Program-förslag	Noll-alternativ	
Ekonomiska	Återanvända marken			Genom att, så som programförslaget föreslår, återanvända redan exploaterad mark för ny stadsbebyggelse kan redan genomförda infrastrukturinvesteringar tas tillvara (vägar, vatten- och avloppsledningar, spårdragningar m m). Nollalternativet innebär att motsvarande antal bostäder istället troligtvis kommer byggas på jungfrulig mark i ett mer perifert läge, vilket kräver nya investeringar i infrastruktur.
	Effektivt använda marken			För att kunna återanvända marken inom gasverksområdet krävs omfattande marksaneringsåtgärder. Detta är ekonomiskt möjligt genom den effektiva och täta stadsbebyggelsen som föreslås i programförslaget . I nollalternativet skapas inga förutsättningar för ett effektivt markanvändande.
	Tillvarata Hjorthagens centrala läge i regionen			Utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv är programförslaget att föredra eftersom befintlig infrastruktur kan tillvaratas. Vidare bidrar programförslaget till ett minskat transportbehov jämfört med att bygga motsvarande antal bostäder i ett mer perifert läge. Hjorthagens goda läge tas inte tillvara på i nollalternativet .
	Verka för ett gott företagarklimat			Programförslaget innehåller lokaler för kommersiella ändamål och kontorsverksamheter i Ropsten och Storängsbotten, samt i större delen av bostadsbebyggelsens bottenvåningar. Norra Djurgårdens profilering mot nya miljötekniska lösningar kan öppna för nya spännande företagsetableringar inom detta område. I nollalternativet är situationen oförändrad i relation till nuläget.

Alternativet kommer att bidra till att nå målet

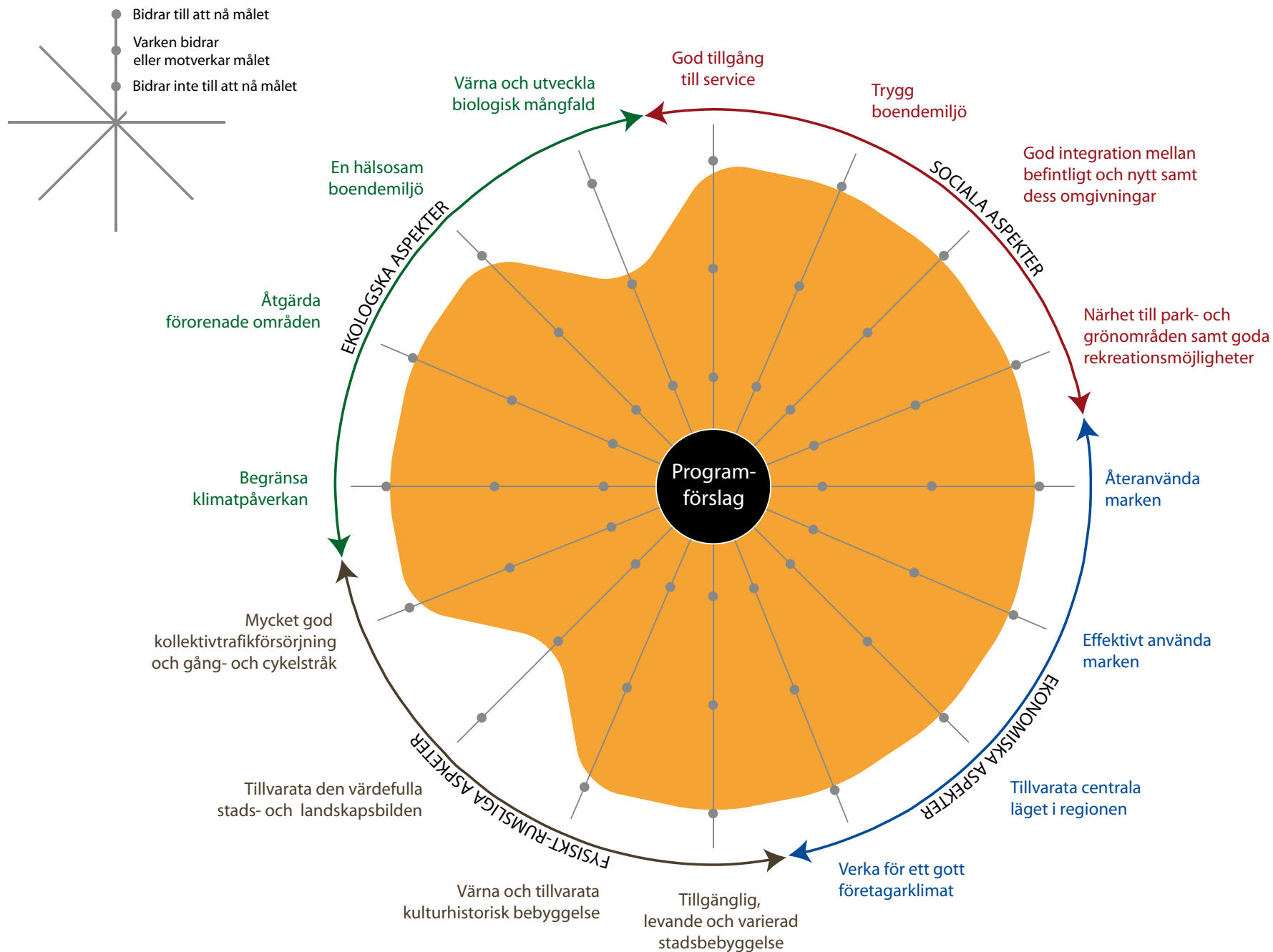

Alternativet varken bidrar till att uppfylla målet eller motverkar målet (situationen blir oförändrad i relation till dagens situation)

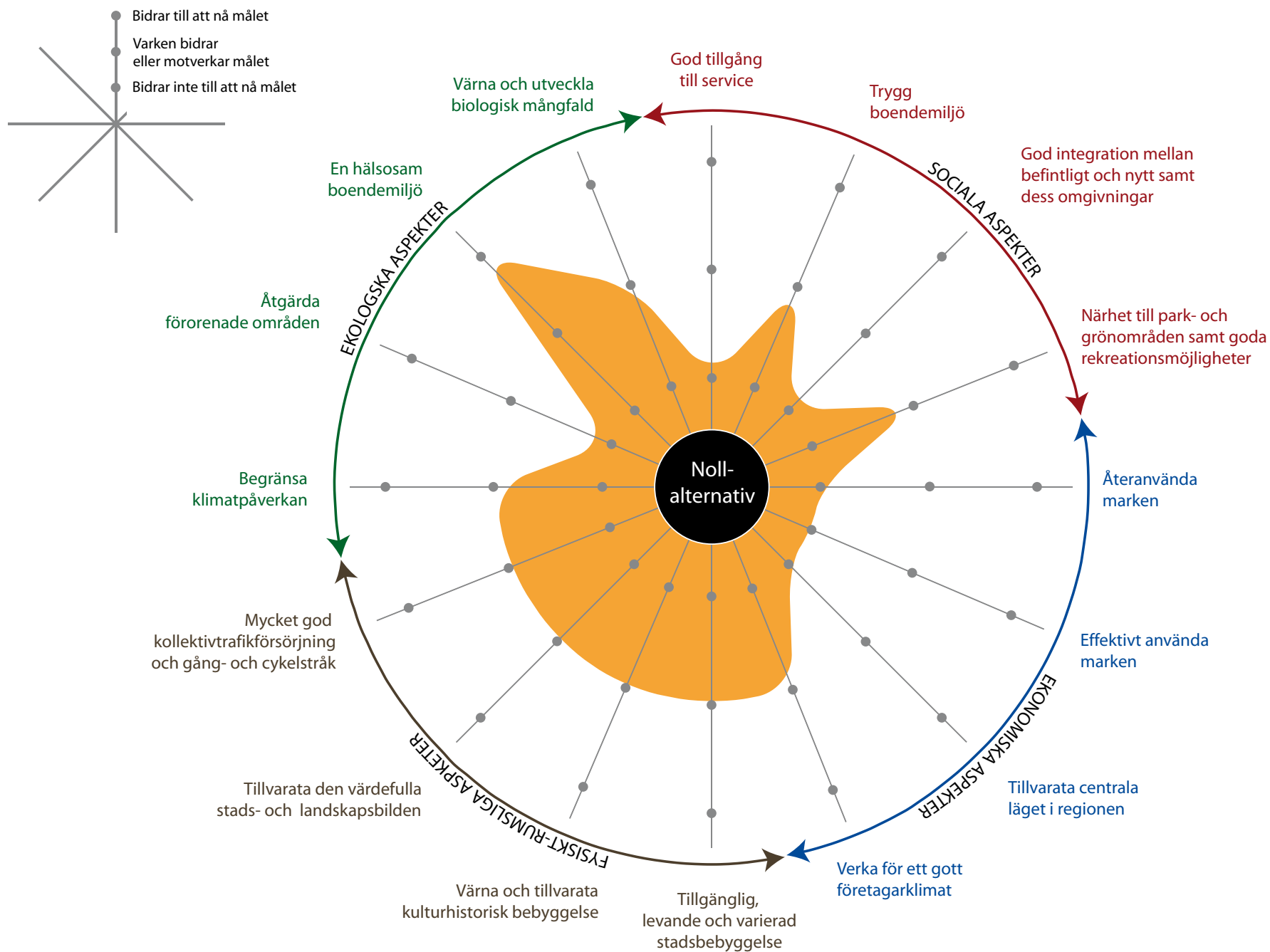

Alternativet kommer inte att bidra till att nå målet

	Mål	Alternativ		Motivering
		Program-förslag	Noll-alternativ	
Fysiskt - rumsliga	En tillgänglig, levande och varierad stadsbebyggelse med identitet			Programförslaget innebär utvecklingen av en unik stadsbebyggelse med innerstadens kvaliteter tack vare det centrala läget, närheten till Nationalstadsparken samt gasverksområdets kulturhistoriska bebyggelsemiljö. Den nya bebyggelsen ska vara tillgänglig och användbar även för personer med funktionsnedsättning. I nollalternativet är situationen oförändrad i relation till nuläget.
	Värna och tillvarata den kulturhistoriska bebyggelsemiljön			I programförslaget skapas förutsättningar att värna den kulturhistoriska bebyggelsemiljön genom att byggnaderna inom gasverksområdet rustas upp och används för verksamheter som inte skadar de kulturhistoriska värdena. I den fortsatta processen ska en inventering som belyser behov och möjligheter beträffande sanering, renovering och skydd genomföras. I nollalternativet finns risk för att byggnaderna inom gasverksområdet inte kommer att underhållas och därmed förfalla.
	Tillvarata den värdefulla stads- och landskapsbilden			I programförslaget föreslås en lägre hushöjd på bebyggelsen mot intilliggande grö- och vattenområden för att sedan tillta i skala för att möta upp Hjorthagsbergets topografi. En högre exploatering i området kring Ropsten föreslås för att accentuera bebyggelsen möte med det stora vattenrummet vid Lilla Värtan. I nollalternativet är situationen oförändrad i relation till nuläget.
	En mycket god kollektivtrafikförsörjning och gång- och cykelstråk			Programförslaget innebär ett ökat befolkningsunderlag till en stadsdel som redan idag har en god kollektivtrafikförsörjning med tunnelbanestation och flera busslinjer. Det befintliga bussnätssystemet kommer att utvecklas, på sikt är det eventuellt möjligt att kollektivtrafikförsörja området med en stadsspårvagn. Programförslaget innehåller även flera gång- och cykelstråk som förbättrar sambanden mellan Hjorthagen och omgivningarna. I nollalternativet är situationen oförändrad i relation till nuläget.

Värderos som visar hållbarhetsbedömningen av programförslaget.

Värderos som visar hållbarhetsbedömningen av nollalternativet.

Källförteckning

- Budget 2008 för Stockholms stad och inriktning för 2009 och 2010
- Framtidens Nationalstadspark, Länsstyrelsen i Stockholms län, 2006
- Friytor och parkmark – tillgång och behov, Gatu- och fastighetskontoret, Andersson Jönsson Landskapsarkitekter,
- Främjar strategin att bygga inåt i stadsutvecklingsområden en långsiktig hållbar utveckling”, Markus Poletti, Stockholms stadsbyggnadskontor, framtagna inom Coastman-projektet (Coastal Zone Management in the Baltic Sea Region), 2007
- Förslag till program för planering av området Hjorthagen-Värtahamnen-Frihamnen-Loudden, Stadsbyggnadskontoret, Gatu- och fastighetskontoret, november 2001
- Förslag till översiktsplan för Nationalstadsparken – Stockholmsdelen, Samrådsförslag, juni 2006
- Gasverket i Värtan, årsprojekt 2005-2006 vid Konsthögskolans Arkitekturskola, avdelningen för Restaureringskonst, 2006
- Hjorthagen – en stadsvandring i Familjebostädernas kvarter
- Hjorthagen, Monografier utgivna av Stockholms stad, Karl-Olov Arnstberg (red), 1985
- Hållbart Hjorthagen – en förstudie, Östermalms stadsdelsförvaltning, 1999
- Landskapsutredning för området Hjorthagen-Värtahamnen-Frihamnen-Loudden, Andersson Jönsson Landskapsarkitekter AB, februari 2002
- Miljökonsekvensbeskrivning för fördjupat program för Hjorthagen, Stockholms stad, SWECO, 2007
- Nationalstadsparkens ekologiska infrastruktur, Stockholms stadsbyggnadskontor, 1997
- Norra Djurgårdsstaden, del av Hjorthagen – program för utveckling av befintliga parker och naturmark, Gatu- och fastighetskontoret, Bjerking, 2005
- Planera med miljömål! En idékatalog, Boverket, Naturvårdsverket, 2000
- Program för planering av området Hjorthagen-Värtahamnen-Frihamnen-Loudden. Trafikstruktur, idéer - problem - möjligheter. J&W Samhällsbyggnad, Oktober 2001
- Riskanalys för del av Norra Djurgårdsstaden (etapp 1) avseende tredje man, Exploateringskontoret, SWECO VIAK, 2007
- Skötselplan för Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården i Stockholm, Solna och Lidingö kommuner, Kungliga Djurgårdsförvaltningen, 2006
- Stadsbyggnadsprinciper för Norra Djurgårdsstaden, utredningsförslag, Nyrens Arkitektkontor, Vägverket Konsult, Andersson Jönsson Landskapsarkitekter, SpaceScape, maj 2006
- Stockholms miljöprogram 2008-2011 – övergripande mål och riktlinjer, 2007
- Tidernas Stockholm – kulturmiljöer av riksintresse, Stockholms stadsmuseum
- Trafiköversyn av stadsutvecklingsområdet Hjorthagen-Värtahamnen-Frihamnen-Loudden, SWECO VBB, mars 2007
- Vision Stockholm 2030, en plattform för dialog om Stockholms utveckling, diskussionsunderlag, Stockholms stadsbyggnadskontor, 2004
- Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, Stockholms stad, 2007
- Östermalms parkplan 2002 – Plan för utveckling och skötsel av stadsdelsområdets parker och friytor, Östermalms stadsdelsförvaltning, Gatu- och fastighetskontoret
- Översiktsplan 1999 Stockholm
- www.usk.stockholm.se
- www.stockholmbusinessregion.se